Pealinna Teataja

Päewaleht.

Tellimiſe hind postiga:

12 k. p.	6 r. — k.	8 k. p.	4 r. 10 k.	4 k. p.	2 r. 10 k.
11 „ „	5 „ 60 „	7 „ „	3 „ 60 „	3 „ „	1 „ 60 „
10 „ „	5 „ 10 „	6 „ „	3 „ 10 „	2 „ „	1 „ 10 „
9 „ „	4 „ 60 „	5 „ „	2 „ 60 „	1 „ „	— „ 60 „

Wäljamaale aastas 12 r.

Tellida wõib igaſt päewaſt alates kuni iga kuu lõpuni.

Adreſſi muutmine — 15 k. ja endine adreſs ühes anda.

Uut kaastööd wõetakſe wastu. Igal käſikirjal peab ſaatja täielik nimi ja adreſs ligi olema, mis toimetuſe teada jääwad. Tarwitamata käſikirjad hoitakſe ainult ſellekohaſe ſoowi peale alal. Taſu makſetakſe kokkuleppimiſt mööda. Toimetaja kõnetunnid kella 3—4. Toimetuſe ja talituſe adreſs: Петроградъ, Екатерининск. кан. д. № 29 (Riigi panga wastas), ред. газ. „Пеалинна Театая". Kõnetraat 98-04.

Üksik number 3 kop.

Kuulutuste hind: nonpareille-rida 20 kop. 4 küljel, lehe eeſotſas 40 kop. Kuulutuſi, mis järgmiſel päewal lehes ilmuma peawad, wõetakſe talituſes kella 4 wastu. Kuulutuste wastuwõtmine aga üleüldiſe lõpetatakſe talituſes kell 5.

Nr. 152 (176). Petrogradis, pühapäewal, 5. (18.) juulil. **1915. a.**

Sõda.

Wägede Kõrge Ülemjuhataja ſtaabilt.

Goldingen—Murawjewo liinil kindlustas end waenlane Windawi ja Wenta jõgede parematel kallastel, kuſt ta Tukkumi ja Alt-Autſi ſihis edaſi tungib.

Orſhitſi jõe paremal kaldal oli 3. juul. ägedad wõitluſed. Waenlane tungis kolme polguga Podosje küla kallale, wõttis ſelle ära, tungis Orſhitſi jõe pahemale kaldale ja ſai 3 meie ſuurtükki kätte, kuid jõeſt üle tulnud Sakſa wäeoſad häwitati meie poolt ägedal wastutormijooksul täägiwõitluſes ja ſuurtükid wõeti tagaſi ning waenlane löödi uuesti Podosje külaſt wälja.

Siin wõitlewad Siberi ja Turkestani wäed awaldaſid kahewõrra tugewama waenlaſega wõideldes ſuurt mehiſuſt ja äärmiſt wiſaduſt.

Mlawa ſihis taganeſime meie Tſehanowiſt lõuna poole wiiwal ſihil, ſest et waenlane uuſi tagawara jõuduſid wõitluſeſſe tõi.

Põhja lääne pool Radomi tungis kaſakate brigad 2. juuli Austria eelwägede kallale Mokrſhetſi küla juures, wõttis 280 alamwäeliſt ühes 3 ohwitſeriga wangi ja ſai 2 kuulipildujat kätte.

Weikſeli ja Bugi wahel algas waenlane 3. juuli öösel üleüldiſt pealetungimiſt. Waenlaſe kallaletungimiſed Podlipe jõel, Wilkolaſiſt ida pool ja Bõhawa juures löödi meie poolt tagaſi.

Wepriſhi pahemal kaldal läks waenlaſel wiſa wõitluſe järele korda wähe edaſi tungida, meie wäed jäid 3. juuli õhtuks Isdebno-Krasnoſtawi wäerinnale.

Wepriſhi paremal kaldal on waenlaſe pealetungimiſed Wolitſa jõel tagaſi löödud. Ida pool Grabowetſi läks waenlaſel 3. juul. ja järgmiſel päewal korda paaril korral meie traattõketeſt läbi tungida, kuid igakord aeti ta jälle püſſitule ja täägidega tagaſi.

Grubeſhowiſt lõuna pool, Gutſhowa ja Bugi wahel tungib waenlane wiſalt peale Metelin—Maslomentſha wäerinnal, ſelle wäerinna tiibade. Terbini ja Tihobuſhi juures panime meie 3. juuli öösel kordaminewaid wastutormijooksuſid toime.

Bugil löödi waenlaſe kallaletungimiſed Krõlowi ja Sokali külade wahel, niiſama ka Klaſſowi ja Parhatſhi juures edukalt tagaſi. Siin oleme mituſada wangi wõtnud.

Dnjeſtril, niiſama ka Dnjeſtri ja Bugi wahel kestawad wõitluſed edaſi oluliste muudatusteta.

Mustal merel laskis weealune paat „Nerpa" ſõekaewanduste piirkonnas ſuure aurulaewa ſütekoormaga põhja.

Kaukaſia Ülemjuhataja ſtaabilt.

Mereäärſes maakonnas ei läinud türklaste öine katſe meie luurajaid Mogari-Dagi mäelt maha wõtta korda, aga päewal peeti tagajärgedeta tuleandmiſt.

Oltini ſihis atakeriſid meie eelſalgad ööl wastu 1. juulit Forgi wahi kindlusteſt, mille meesteſt oſa läbi pisteti ja oſa wangi wõeti.

Kop-Kormandſhi wäerinnal peetakſe ägedat wõitluſt.

Mujal wäerindadel ilma muutuſeta.

Kindralſtaabi peawalitſuſelt.

Aeg ajalt ilmuwad meie ajakirjanduſes kirjatükid ja tähenduſed, milledes teatatakſe, et Wene ſadamates kinni peetud kaubalaewad, mis waenuliste rahwuste päralt, ſõja alguſeſt ſaadik täielikult tegewuſeta ſeiſawad, ja tarwitamata jääwad nii ſõjalisteks otstarbeteks kui ka kaubaweos.

Meie kindralſtaab teatab, et Wene ſadamates kinnipeetud kaubalaewad, mis waenuliste riikide alamate päralt, ſõjateenistuſe tarwis on korda ſeatud ja tegewas merelaewastikus kohustuſi kannawad, peale mõne laewa, mis ſõja-abiteenistuſe kui ka mõneks muuks otstarbeks kõlbmatad on.

Lääne ſõjawäli.

Sakslaste luhtaläinud edaſitungimiſe katſed.

Pariſis, 3. juulil kell 11. õht. Teatati ametlikult: Arteine läheduſes peetakſe ſuurtüki wõitluſt.

Waenlane pommitas Bulles küla ja üht kaewanduſt, mis juures kaks eraiſikut ſurma leidſid. Meie lõhkepommid ſüütaſid La Feilini mõiſa hooned Viſhi harjal põlema.

Paremal Aisne kaldal Soiſoniſt lõuna pool püüdſid ſakslaſed eila õhtul asjata üht meie kindlustatud kohta ära wõtta, nelja tuhandet ſuurtüki pauku Fauntainnoiſi ümbruskonna peale lastes.

Argonnedes walitſeb waikus, wäljaarwatud metſaalune maakond, kus ſuurtüki lahingut peetakſe, ilma et jalawägi ſelle juures tegew oleks.

Maaſi paremal kaldal wältab Eparges juures äge pommitamine Souveaux orus ning Aſtremondi metſas.

Meie õhulaewastik mis 10 aeroplaniſt koos ſeiſis, heitis täna hommikul Shente wakſali peale 46 ſeitſmekümne wiie ja 6 ſuure kalibriteſt pommi, ſest nimetatud wakſalis leidub tähelpanemiſe wäärilisi laduſid. Pommitamiſe tagajärjel tärkas kaks tule kahju ning lendas üks lootſik Oiſe jõel õhku.

Italia-Austria ſõda.

Sakſa walede tagaſitõrjumine.

Roomas, 3. juulil. Stefani agentur teatab: Austria ſõja teadaandmiſes 30. juunil oli öeldud, et eila mitmed tugewad ſuurtüki lahingud ees olid, et Revipulia lähedal Italia jalawäe poltude kallaletungimine tagaſi löödi ja et Carnias ning Stirias ſeiſukord endiſena eſineb.

Tõepoolest oleme aga meie Revipulia juba 11. juunil oma kätte wõtnud ja meie wäed läkſid järjesti, kuigi aeglaſelt, Kiltmaad mööda edaſi. Hulgarwuliſed austrialaste tormijooksud ei ſuutnud meid takistada.

Päewal, 29. juunil ei wõtnud meie wäed ühtki tormijooksu ette, kuna austrialaste harilikud tormijooksud iſeäranis wiſad ei olnud ning hõlpſaſti tagaſi löödi.

Roomas. Peakorteriſt teatatakſe 3. juulil.

Walkanenika ülemjooksul katſus waenlane Wenerokole ja Brilie kõrgustikkudeſt üle tulles meie ſeiſukohti Riſudgia—Garibaldi juures atakerida, kuid paiſati tagaſi, kuna ta ſuurt kahju ſai ja meie kätte mitu wangi jättis. Meie wäed wõtſid need mõlemad üle 3000 m. kõrged mäed ära.

Carnias wõttis waenlane udu ja pimeduſt oma kaſuks tarwitades otſustawa pealetungimiſe Colſane ja Pizzo—Avostane juures ette, kuid löödi tagaſi, kusjuures waenlane 33 in. ſurnutena kaotas, nende hulgas 1 ohwitſer.

Iſonzo juures ſeiſukord muutmata. Waenlane katſub ööſeti wähemate wäeſalkadega meile kahju teha, meie edaſitungimiſt takistada ja meie ſuurtükkide tuleandmiſt wälja kutſuda, et niiwiiſi meie ſeiſukohti teada ſaada.

Sõda aſumaadel.

Uued wõidud Kamerunis.

Londonis, 3. juulil. Aſumaade miniſter ſai telegrammi Nigeria walitſuſelt, et liiduwäed 16. juunil kaunis ſuure linna Haudneri ära wõtſid. See liin on üks tähtſamateſt punktideſt Kamerunis. Inglaste kahjud: 2 ſurnut ning 8 haawatut.

(Pta)

Sõja ülewaade.

Wõitluſed kõwenewad.

Päewpäewalt tõſiſemaks minewad ſtaabiteated tunnistawad, et ſakslaste poolt ettewõetud üleüldine pealetungimine meie Poola-Balti wõitluſe rinnal üleüldiſeks, otſustawaks wõitluſeks wälja on kujunenud.

Tähelpaneku keſkpunktiks jääb ikkagi endiſt wiiſi Narewi wõitluſe rind, kus ſakslaſed umbes 140 werstaliſe wõitluſe liinile asjatundlikkude tõenduste järele $8^1/_2$ korpuſt, ſ. o. umbes 320.000 meeſt kokku on tõmmanud. Iga wersta peale wõiwad ſakslaſed ſeega 2300 ſoldatit wälja panna. Peab tähendama, et Galitſias pealetungijate read weel tihedamad olid, nim. 3700 meeſt wersta kohta.

Nüüd aga, nagu eilaſes ülewaates juba tähendaſime, on meie wägede ſeiſukord Poolamaal mitmeti enam kindlustatud, kui Galitſias ja ſellepäraſt, tahaks Hindenburg uue pealetungimiſega midagi otſustawat kätte ſaada, ſiis peab ta ſelleks uuſi wäeoſaſid mujalt Narewi peale juurde wedama.

Staabiteated näitawad, et meie wäed wiimaſtel päewadel weel mõned ſeiſukohad mõnel pool maha on jätnud.

Juba mai kuuſt ſaadik hoidſid meie wäed Wenta ja Windawi kaldad oma käes, ſakslaste püüetele jõgedeſt üle ſaada, wastu pannes. Wiimaſtel päewadel ſeiſid ſiin meie ratſawäed ja nüüd on nad peale wõitluſi nimetatud jõe kallastelt ära taanud, kuna wastane ida pool Miitawi ſihis edaſi on tunginud, ſamuti ka Schawlile ligemale ſaanud.

Nüüd ſeawad ſakslaſed oma lähemaks ülesandeks Windawi ja Schawli kätteſaamiſe, et oma pahemat tiiwa, mis praegu weel tagaſipoole on ſurutud, õigeks ajada ja Riia lahe äärde wälja jõuda.

Riia linn on ſiiski weel üle 100 wersta kaugel ja lähemail päiwil wõib oodata, et ſakslastel ſiin tõſiſe wastupanekuga kokku tuleb põrgata.

Põhja-Poolamaal, Piſſa ja Orſhitſa wahel, kus meie Narewi wägede keſkrind on, arenesid wiimaste päewade jooksul ſakslaste pealetungimiſed. Nüüd on meie wäed enam lõuna poole nihkunud ja tihenenud kogudes Narewi paremale kaldale (Narew jookſeb ſiin lõuna-lääne ſihis) aſunud ja kuna ſakslaſed edaſitungimiſele walmistawad, ſiis on ſiin iſeäranis wiſaid ja keſtwaid wõitluſi oodata.

Iſeäranis ägedad on aga wõitluſed Prasnõſchiſt lõuna poole ja Tſehanowi piirkonnas (wiimane on Prasnõſchiſt wersta 24 lõuna-lääne poole) ja Warſſawiſt umbes 70 wersta põhja lääne poole. Siin awaldab wastane iſeäranis ſüdit ſoowi tungida lõuna poole.

Siit edaſi pöörab tuleliin weidi lõuna poole ja kuna wiimaste päewade jooksul Warſſawiſt lääne ja põhja lääne poolſetel ſihtidel wõrdlemiſi waikus walitſes, ſiis hakkawad wõitluſed nüüd ka ſiin elawamaks minema.

Põhja lääne ſihis arenewad heitlemiſed Tſehanowi Wõſchgorodi liinil, mis umbes 50 wersta pikk on. Wõſchgorod aſub Weikſeli paremal kaldal, Warſſawiſt üle 50 wersta lääne poole, kuid ſiin ei ole wõitluſed weel nii ägedat iſeloomu omandanud, kui eelkirjeldatud põhjapoole Warſſawi wõitluſewäljadel.

Pealetungimine on ka meie kõige kangemate pahemtiiwa wäeoſade wastu Dnjeſtril alganud, kus ta aga meie poolt ägedat wastuſeiſmiſt leiab.

Pealinnas, 5. juulil.

Riigi ſiſemiſes elus oli ſeltskonna tähelpanek endiſelt kõige enam riigiwolikogu kokkukutſumiſele pühendatud. Nimetatakſe juba kindlasti 19. juulit, kui wolikogu kokkuastumiſe päewa.

Wolikogu kokkuastumiſe puhul on ka ajakirjanduſes elawad waieluſed tekkinud. Ei waielda mitte wolikogu tööde ülesannete, waid nende ülesannete kätteſaamiſe abinõude juures. Siin tekiwad mõned põhjusmõttelikku tähtſuſega politiliſed küſimuſed päewakorrale. Rahwaeſitajad ei wõi mitte wõimu üle waidlema hakata," kirjutab „Ruſſk. Wed." pikemas artiklis W. A. Maklakow,— „kuid neil peab wõimalus olema walitſuſe tegewuſe järele waadata". Selles peab autori arwates praeguſe ſilmapilgu „ainus ülesanne" olema. Kuid kuidas ſelleks olewaid takistuſi kõrwaldada?

Wabameelne ajakirjandus näitab ſiin juures ſelle peale, et oleks wäga ekslik, kui wolikogu oma tööd kaheks eraldaks: üks, mis „ſõja ülesannetega" ſeotud ja teine, mis ainult riigi „ſiſemiſe elu" korraldamiſele pühendatud.

Meie aja ſõda on nii ſügawale riigi ja rahwa eluſſe juurdunud, et ſelleks, et teda ſoowitawale eesmärgile wiia, ka riigi ſiſemiſes elus otſtarbekohaſeid ſammuſid läbi tuleb wiia, nii kui näit. tööſtuſe mobiliſatſioniga ſünnib: ſelleks, et tööſtuſt mobiliſerida, püüawad komiteed teda esmalt organiſerida; nii kawatſetakſe näit. uuſi wabrikuid ehitada ja tööſtuſe walmiſtawaid jõuduſid ja abinõuſid korraldada, et ſaaduſte hulk lähemas tulewikus ſeda ſuurem wõiks olla.

Sellega tuleb ka wolikogul rehkendada „ſiſemiſt riigielu" ajakohaſte üleſannetega kokkukõlaſſe ſeades.

* * *

Sõjawäljal on nädali jooksul wõitluſed wäga tõſiſt käiku juba omandanud. Sakslaſed on põhja poolſel Poolamaa piiril otſuſtawat pealetungimiſt alanud, kuid leiawad meie wägede poolt ſüdi wastupanekut. Wõitluſed lähewad järkjärgult nii Baltimaal, kui ka Dnjeſtri kallaſtel ſuuremateks ja eelolew nädal tõotab ſõjaſündmuſte poolest rikkalik olla.

* * *

Kodumaa ülewaade möödaläinud nädalal pakub teatawat huwituſt. Eſimeſes rinnas ſeiſab „Wanemuine", kelle pidupäewa puhul kõik kodumaa ajalehed pikemaid wõi lühemaid kirjatükkiſid awaldaſid. Üleüldine otſus on ſee, et „Wanemuine" tähtis kulturline tegur Eeſti awaliku elu ja iſeteadwuſe arenemiſes on olnud.

„Endla" teatri ſeisma jäämiſe kurb ſõnum jõudis nädala algul pealinna. Sõda ja kohaliku ſeltskonna tuimus on kahjuks „Endla" teatrit ſundinud oma tegewuſt lõpetama, kuid loodame kindlaſti, et ſeiſak ajutine on.

Rakwere edumeelſe linna wolikogu tegewuſeſt kuuldus midagi uskumatut: kaupluſeteenijate puhkeaja küſimus maeti maha, ja ſelle juures awaldanud kõige ſuuremat tegewuſt kohaliku eduerakonna juht. Tuleb loota, et juba lähemal ajal küſimus uueſti läbiharutamiſe alla wõetaks ja uus ſoowitaw otſus tehtaks.

Hobuſte ja kariloomade wõtmine kroonule on Liiwimaal lõppenud. Põhja-Liiwi Põllumeeſte Keſkſeltſi tegewuſega, kes aſja eesotſas ſeiſis, on rahwas täitſa rahule jäänud. Wabatahtlikkude kroonu töömeeſte wõtmine kestab edaſi, kus juures mõnel pool ſoowimata nähtuſed, nagu walla poolt kooliõpetajate määramine wabatahtlikuks tööliſeks ette on tulnud.

Kontroll aſſiſtentide kooſolekud Tartu Põllumeeſte „Wahi" talus toowad teatawat äratuſt kodumaa karjapidajatele ja põllumeeſtele.

„Wanemuiſe" peakooſolek, mis neljapäewal ära peeti, läks tänawu rahulikult mööda ja oli aſjalik, kuna wiimaſtel aaſtatel nimetatud ſeltſi kooſolekud, kahjuks, iſiklikuks kippuſid minema. Kooſoleku üle toome lähemas numbris pikema kirjelduſe.

* * *

Aſunduſte elus on kõigi nende pidude ſeaſt, mis wiimaſel ajal mitmel pool toime on pandud, tähelpaneku wäärt ſee Teſchkowo „laſtepidu", milleſt meie kirjaſaatja eilaſes lehes kirjutas.

Sarnaſtel pidudel on oma põhjusmõtteline wäärtus meie aſunduſte ärkawas ſeltſkonna elus.

Tuleb ju läbiſtikku igal pool aſunduſtes ſee kurb nähtus awalikuks, et ſeltſielus tegew peaaſjalikult wanem põlw on, kes kord kodumaalt wälja on rännanud ja ſealt ka omad huwid ſeltſkondliku elu wastu kaaſa toonud. Noorem põlw loobub ſelleſt ja ligineb wõrdlemiſi madalamal järjel olewa Wene küla elule. Tahaks aga loota, et ſee nähtus kaua enam ei keſta ja aſunduſte tegelaſed, eeſkätt rahwakooliõpetajad, kõik ſelleks teewad, et meie aſunduſte ſeltſkondliſt elu kindlamale aluſele rajada. Sel ſihil peab otſtarbekohaſe ſeltſkondliſe kaswatuſe tööga juba koolipõlwlaſte juures peale hakkama.

Kooliõpetaja mõju oma õpilaſte kohta on ſuur ja lapſi iſeoma pidude toimepanekule wirgutades, kus nad oma lauludega ja wõimalikult ka muude pidupaladega omal jõul wanematele eſinekſid oleks eſimeſteks harjutuſteks tulewaſe ſeltſkondliku töö wastu, iſutaks noorele ſoole juba maaſtmadalaſt ſeltſkondliſe töö instinkti ſiſſe ja kindluſtaks märkſa meie rahwuslist kokkuhoidmiſe püüet. Sellepäraſt oleks ſoowitaw, et ſarnaſed laſtepidud meie aſunduſtes wõimalikult rohkem eeſtwõitjaid ja wirgutajaid leiaks. Noorſugu on ju meie tulewiku lootus!

Ajakirjandus.

Eeſti Jungle.

Igal maal on oma Jungled (dſhunglid) Eeſtlaſte jungel aſub aga ühiſtegewuſes. Kuda meeldib Teile näituſeks ſarnane looke, milleſt „Päewaleht" jutuſtab:

> „N. alewik elab praegu ärewaid päiwi üle. Kõige pealt läks kaubatarwitajate-ühiſuſe kauplus, mis waewalt kaks aaſtat ja eſimeſel aaſtal kogunud 700-rublaliſe puhtakaſuga oli töötanud pikema kiratſemiſe järele hinguſele, ja 10. juunil peeti laenu- ja hoiu-ühiſuſe wõla kuſtutamiſeks kaupluſes okſjon ära. Okſjonil tuli aga imelik aſi nähtawale, ja ſee juſt edaſpidiſtele ſekelduſtele põhjuſt andiski: wäljapakutaw kaup oſteti ühiſuſe eesotſas ſeiſnud meeſte poolt ſuuremalt jaolt kaupluſele tagaſi, nii et kokkutulnud ümberkaudſed kaupmehed ja inimeſed peaaegu tühjade kätega tagaſi pidid minema. Tekkis kahtlus: kuſt wõtſid mehed korraga nii palju raha kauba tagaſioſtmiſeks? Peale juſt liikuma, et ſee raha omawoliliſelt laenu- ja hoiu-ühiſuſe kaſſaſt olewat wõetud; peaaegu oli laenu- ja hoiu-ühiſuſe eſimees ka kaubatarwitajate-ühiſuſe eſimees.
>
> Et aſjaloo üle ſelguſele jõuda, läks laenu- ja hoiu-ühiſuſe kurator preeſter N. okſjoni ajal kaubatarwitajate-ühiſuſe ja laenu- ja hoiu-ühiſuſe eſimehe juurde kelle korteris wiimaſe ühiſuſe rahakapp aſub, ja nõudis ſelle awamiſt kaſſa läbiwaatamiſeks. Nõudmiſt ei täidetud. Selle peale pitſeeris hra N. rahakapi kinni. Õhtul tuli ta ühes nõukogu liikmetega ja politſeiga tagaſi. Seekord ei aitanud wastupanek enam, rahakapp awati ja ſeal leiti, et kaſſaſt ilma nõukogu lubata kaunis ſuur ſumma raha wälja oli wõetud, mis eſimehe ſeletuſe järele kauba tagaſioſtmiſeks okſjonile oli läinud. Sündmuſe kohta tegi politſei protokolli. Niiſamuti jättis politſei ka okſjoni ſiſſetuleku oma kätte, ſeſt et laenu- ja hoiu-ühiſuſe põhjuskirja järele ühele aſutiſele wõi iſikule antaw laen mitte üle 1000 rbl. et tohi tõusta, kuna ſiin aga wõlaſumma ühes protſentidega 2000 rbl. ligi ulatab.
>
> 25. juunil jõudis Riiaſt kubermangu ſeltſiaſjade komiſjoni liige kohale, kes aſja lähemalt järele kuulas ja ette pani lähemal ajal peakooſolekut kokkukutſuda, kus aſi põhjalikult läbi wõetaks ja tarwiliſel korral uus nõukogu walitaks".

Kahju, wäga kahju, et „Päewal." alewit oma täie nimega ei nimeta. Eeſti junglete regiſtri täienduſeks oleks ſee wäga tarwilik.

Wäljamaa.

Rumenia meeleoludeſt. Mitte terwe Rumenia ei hoia Auſtria ja Sakſamaa poole. Rahwuslised ringkonnad, kes omal ajal ſelle kaſuks tööd tegid, et Rumenia Wenemaaga käſikäes wäljaaſtuks, jätkawad weel tänagi päew oma wanale tipule truuduſt.

Uuemad ſõnumed Bukareſtiſt teatawad ſuureſt rahwuslaſte meetinguſt, mis mullu pühapäewal maad leidis. Selleſt wõtſid oſa paremad kõnemehed ja tuhanded riigikodanikud. Muude ſeas pidas ka Filipeſku kõnet. Ta tuletas Rumenia ajaloeliſi üleſandeid meelde, maalis kuulajate ette pildi nendeſt kõleduſteſt, mille keskel Tranſilwania rumenlaſed pikkade aaſtate jooksul Auſtria-Ungari kuninga tahtel pidid elama ja ütleb, et häbiſtaw ja teotaw oleks oma wendi, keda ungarlaſed rõhuwad, toetamata jätta.

Parem wäline ſõda, kui raske ſiſemine kodune werewalamine, mis praeguſe walitſuſe tegewuſe tagajärjel lahti ähwardab puhkeda.

Teiſed kõnemehed langeſid peaaſjalikult walitſuſe ning kuninga kallale. Rahwa kogu hulgaſt kuulduſid hüüded, mis kutſuſid kuninga koja juurde minema, et ſeal meeleawalduſt toime panna. Dokter Iſtrati ſüüdiſtas walitſuſt ſelles, et ſee ſakslaſtele woli on annud awalikult maad pahestada (pahale teele läkata).

— Sakſa agendid — lauſus kõnemees — awaldawad oma tegewuſt nii madalates kihtides kui ka nendes ringkondades, kes kõigiti wäljaspool kahtluſt peaks ſeiſma (muidugi mõtles rääkija kuningakoda).

Take-Joneſku tähendas: neli-ühenduſe wõit ilma Rumeniata riiſub meie maalt wõimaluſe ſuurt tulewikku rajada. „Meie peame Tranſilwania wendade eeſt wälja aſtuma, wastaſel korral muutub Rumenia Auſtria-Ungari waſſali-maaks.

Päraſt kooſolekut aſus rahwahulk uulitſatele ning liikus lauldes edaſi, kuid ſõjawäed ajaſid püſſipäradega pekſtes meeleawaldajate ſalga laiali.

Sakſamaal on Rumenia küſimus ikka weel põnewamaks küſimuſeks. „Kölniſche Ztg." teatab, et Rumenia põhjaidapoolſet Serbia oſa endale on hakanud nõudma. Bulgarias tekitas ſarnane ahnus tõſiſt ärewuſt, ſeſt kui Rumenial korda läheks endale Serbias toetuspinda lüüa, hakkaks ta Donau mõlemate kaldate üle walitſema, mis Bulgaria huwidega kaugeltki kokku ei käi.

„Tageszeitung" wõtab Rumenia nõudmiſe põhjalikuma arwuſtuſe alla ja leiab, et Rumenia ahnus nii Keſk-Europa koalitſionile kui ka neliühenduſele kahjulik on.

Ka „Vorwärts" pühendas Rumenia küſimuſele pikema kirja. Sotſialdemokratide leht ſoowitab Rumenia küſimuſes enam külma were ja kainuſe käskude järele käia. Keſk-Europa riikidele ei olewat niiwõrd Balkani poolſaar tähtis, kui Dardanellide ja merekitſuſe tulewane ſaatus. Rumenia, kes oma erakordiſt tähtſuſt nüüdſel erakordſel ajal wäga häſti tunneb, tahab tekkinud ſeiſukorraſt wõimalikult palju kaſu ſaada. Tema iſukas ſilm ei ole üksi Tranſilwania ja Beſſarabia poole ſihitud, waid ka Konſtantinopoli poole. Kuid kõige tõenäolikum olewat, et ta ühtki nendeſt nimetatud maadeſt ja punktideſt endale ei ſaa.

Lõpuks awaldab tööliſte leht ſelle wastu proteſti, et Auſtria ja Sakſa walitſuſel nõu on wägiwaldſete abinõudega Rumeniat ſundida praeguſeſt ſõjaſt oſa wõtma.

Korrarikkumiſed Lwowis. „Birſh. Wedom." kaaſtööline kuuleb kindlateſt allikateſt, et Lwowis 23. juunil ſuured korrarikkumiſed aſet leidſid. Kell 12 päewal awati majadeſt, mis aſewalitſeja reſidentſi lähedal, tuleandmine. Laſti püſſideſt ja rewolwriteſt. Algas hulgaline hirm (panika).

Päraſt laſkmiſt tungiti kahlaſteoſſe majadeſſe, kuſt paugud olid kostnud. Warſti jõudſid ka ſõjawäed pärale ning algaſid kardetawate hoonete pommitamiſt. Surma ſai 30 inimeſt, ſelle hulgas naiſterahwad ja lapſed. Peab arwama, et nad Auſtria prowokatſioni ohwriks langeſid, ſeſt nendel majakordadel, kuſt paugud kostſid, ei elanud wiimaſte kuude jooksul kedagi.

Kahtlaſed õnnetuſed. Sakſa walitſus andis oma ſaadiku kaudu Ameerika Ühisriikide walitſuſele teada, et Ühisriikide aurulaew „Nebraskan" 12. mail Sakſa weealuſe paadi poolt põhja laſti. Selle juures awaldab Sakſa walitſus kahjatſuſt ning ſeletab laewa hukkaminemiſt „õnnetu juhtumiſega". Kahju lubatakſe tõhe wälja makſta.

Tähtſad läbirääkimiſed tööliſte, tööandjate ja walitſuſe wahel olid Londonis 3. juulil käimas. Arutuſel ſeiſis tüliküſimuſe lõpetamine, mis Waleſi kaewanduſtes tõrkaſid.

Zagrafoſi lahkumine. Petr. tel. ag. teatab Athenaſt, et Greeka wälisminiſter Zagrafos ametiſt taganes.

Greeka parlamendi kokkutulemiſe edaſilükkamiſt, milleſt eila kirjutaſime, tõendab ka Petr. tel. agentur. Pikendus on nimelt 30 päewaks wälja kuulutatud.

Wenemaa.

Moſkwaſt tuleb teade, et wägede kõrge ülemjuhataja peakorteriſſe eila Moſkwa linna poolt ſaatkond ſõitnud. Saatkonnas on linnapea Tſheluskin ja wolinikud Gutſhkow ning Nowikow. Saatkond ſõidab weel kindralite Iwanowi ja Alekſejewi peakorteriſſe.

Moſkwas on theepuudus. Börſeſelts palus juba 3 nädala eeſt, et 12 wagunit theed, mis Wladiwostokis ſeiſab, ſiia ſaadetaks. Senjajani pole thee weel ſiia

Nelja ſilma all.

— Selles aſjas, mu auſtatud onutütar, on teil täitſa õigus: pealinn wõib tihtigi palju igawamana tunduda, kui mõni Paide, wõi Kukulinn. Paides leiate te' alati meelepäraliſt ſeltſkonda ning rammuſat kohwi, ilma et waja oleks ennaſt tõhnuſeni ohwerdada ja ſõjaaja kalliduſe üle kaebada. Ja ſiis lubage weel tähendada: on andeksandmata ekſitus, et Teie keſk ſuwel, mil kõik teiſed iluduſed jumala looduſe rikaſtamiſeks ſuwitus- ning ſupelu kohtadeſſe laiali on pildunud, Neewa linna ſõitſite. See on kuulmata ſiſſekukkumine, libaſtamine, ſkandal, ſhoking. Teie Kukulinn, teie Paide punaſtakſid ſarnaſeſt takti wastalſuſeſt kuuldes. Ja mis ſaawad ütlema teie kawalerid, teie ſentimentalſed auſtajad ning jumaldajad? Oh, ärge rääkige wahele, ſeſt wabandamine ei aita ſiin piſutki!

Aga ſee pole weel kaugeltki kõik, mu kõrgeſti auſtatud ning armaſtuſe wääriline onutütar. Ütelge mulle, mis ſaadik tohib teid politika huwitada? Kuſt omandaſite teie arwamiſe, nagu peaks üks ilus kahupeate Europa ſaatuſeſt huwitatud olema? Kes õiguſtas teid ajalehtedeſt peale moodi ning jutu oſakonna weel ſtaabiteateid ja ja päewauudiſeid lugema? Kas teie ei tea, et iluduſtel lubatud on ainult toilette ning ſüdame-küſimuſtega tegemiſt teha? Sõjaſt ei tohi teid muu huwitada, kui ohwitſerid— nende pagunid, kannukſed, kõnnak ja kombed. Strategia ei lähe iluduſtele wähematki korda, ſeſt teie ſtrategia on täieline wastand ſõja ſtrategiale.

Sõjas walitakſe ſeiſukohti ſelle püüdega, et wastaſe eeſt wõimalikult warjatud olla. Teie aga peate oma mobiliſeritud waranduſi wõimalikult ſilmapaiſtwalt lahingukorda ſeadma. Sõjas püütakſe wastaſe tähelpanekut teiſale juhtida, teie kaſudes ſeiſab aga kõiki pilkuſid enda peale koondada. Sõjas püütakſe tormi jookſta ning algatuſt enda kätte wõtta. Teie aga peate wastaſt tormijookſule awatelema ning oma waenlaſes algatuſe iduſid õhutama. Sõja eesmärk on wõit, teie eesmärk—allaandmine, kapituleerimine.

Sellepäraſt, auſtatud onutütar, ärge lugege ſtaabiteateid, ärge olge ſõjaſt huwitatud, ärge pärige Europa ſaatuſe järele. Teil pole ſelleſt wähematki õppida. Europa ſaatus on wastand teie ſaatuſele. Europa on lootuſeta aaſtates wanapiiga, kes kunagi tanu alla ei peaſe. Teie ſelle wastu omate aga kõigi kullaga üleskaalumata wäärtuſi, mis wõimſad on ſüdameid köitma.

Uskuge, armas onutütar, Konſtantinopol ei ole ſeda wäärt, et teie kordagi tema päraſt kulmu kortſutakſite. Dardanellid ei makſa niigi palju, et Teil kõlbaks kord kaarti lahti lüüa. Mina teie aſemel mõtleks ennem Enwer-paſcha, kui merekitſuſte peale. Seſt mis on Aia-Sofia ilu teie ilu kõrwal? Mis on poolkuu nõiduwus naiſe nõiduwuſe kõrwal?

Armas onutütar, heitke eemale endaſt politiline pohmelus. Mõtelge kui kohatu oli teie huultel küſimus: „Kas ſõda pea peaks lõppema?"

Teie ſõda, ilus nugiſilmaline, ei lõpe kunagi, ſeſt ſiis lõpeks ka maailm. Teie ſõjariiſtad ei tohi kunagi nüriks jääda, ſeſt ſee tähendaks inimkonna kõngemiſt.

Oh onutütar, onutütar, kui ſuur on teie langemine! Iſegi riigiwolikogu kokkutulemiſe legendat julgeſite teie järele pärida, ilma et hing ſelle juures rinda kinni oleks matnud? Teie olete puudutanud küſimuſt, mille nimetamine iſegi ühiskonna Loti naiſtele — ajakirjanikkudele keelatud oli. Teie olete reoſtanud oma iluſaid huuli ühe ſõnaga, mis entſüklopedia käſiraamatuſtki maha kuſtutatakſe.

Oh, miks ei pärinud te' parem mitmendal korral ma elan ja kas maja küllalt kõrge on, et eneſetapmiſeks aknaſt wälja hüpata, öelda: „Waata ja ära mõiſta hukka — ma olen alaſti inimeſte keſkel oma ſuure takti puuduſe päraſt."

Nii oleksite tegema pidanud.——

Kuid kurwaſtada, pattu kahetſeda ei tarwitſe teile ometi mitte: ſuurtele üleaſtumiſtele wastab ſuur andeksandmine. Tõſtke oma waade minu waate taſapinnale ja lubage imetleda oma ſilmade wärwirikast kuriſtikku. Toetage oma pea uſaldawa anduwuſega minu õlale ja kuulake. Ma tahan jutuſtada teile üht muinasjuttu kaugelt Hommikumaalt—ſelle ſalapäraſteſt aedadeſt, haremiteſt, kuningate loſſideſt, printſideſt ja neia-rooſideſt, aga ilma, et kordagi Enwer-paſcha, Konſtantinopoli ja Dardanellide nimetuſt ſuhu wõtta. Ja nii tohiks meil kaheſkeſi hea olla.

K. R—r.

jõudnud, ſeſt et Wladiwoſtokis thee rekwiſeerimine on. Hiinas on thee 100—150 protſ. kallimaks läinud.

Senator Kraſcheninnikow kõnetes nende päewade ſees Prantſuſe ja Inglis konſulitega, kes teada tahtſid ſaada, mis nende kaaskodanikkudega ſaab, kes Moſkwa rüüstamiſe all kannataſid, ja kes ſoowiwad, et nende kahju taſutud ſaaks. Senatori poolt kuulati peale ſelle kaubanduſe miniſteriumi nõukogu liige R. J. Gutſchkow ja Kolumbia riigi konſul Lordmann üle, kelle juur tehnika kontor 27.—28. mail ära rüüstati.

Simferopolis olewad kõrgemate koolide kaswandikud palwad adminiſtratſionilt juba 5 juulil kooſolekut toime panna, kus küſimus arutamiſe alla tuleks, kuidas nad oma jõudu ja teadmiſt ſõjawäe jaoks mobiliſerida wõiks.

Lõuna-Wenemaalt tulewad teated, et alaliſed wihmaſajud wiljapõldudele rohkeſti kahju on teinud.

Tſaritſõniſt teatatakſe kuiwa piirituſe tarwitamiſeſt, mida leiwa peale määritakſe ja ſiis ühes leiwaga ſüüakſe.

Kodumaa.

Rakwereſt. Saksakeel Tuletõrjujate ſeltſis. Juba mõni aaſta tagaſi tekkis kohaliſes tuletõrjujateſeltſis edumeelne wool, kes ei kohkunud ſeltſi pibushoidjate, paari tõſiſe aadeliſakſa ja nende järelahwiwa haleda takakahulga waſtu ſeltſi küſimustes ka eestlaſe ſeiſukohaſt wälja astuda. Seltſi 35 aaſtapäewa puhul 1912 a. ſeati kohaliſele linnaſurnuaiale tuletõrjujate mäleſtusſammas üles, kuid ainult ſakſakeelſe pealkirjaga, milleſt aga ometigi, wõib kinnitada, üle 80% ſeltſiliikmeteſt aru ei ſaa; ja ſellepäraſt wõib pealkirja eſtikombel Sakſa riigilaulu kenadeks ſõnadeks pidada. Niiſugune rahwusliſte tunnete haawamine äratas ſuure oſa liikmete keſkel tõſiſt nurinat, nõuti koguni kategooriliſelt Sakſa keele mahawõtmiſt, kuid ſee „lapſikus" naerdi ſeltſi pibushoidjate poolt heaſüdamliſelt raswaſel häälel wälja. Ka ſeda ſoowi, et waeſe Eeſti keele jaoks, kui waeſele lapſele „kulturikeele" kõrwale wäikene popſi ruum ſaaks lubatud, ei wõetud mitte kõrwa leſtadenigi kuuldawaks.

Kuid nüüd, kus nii mõnegi endiſe „kadakaliſe pimeduſelooriga" kaetud mehel ſilmad lahti ärkaſid, kui ſee „aristokratide" keel, kui meie waenlaste keel, keelatud ſai, nüüd nõuab juba ſuurem oſa ſeltſiliikmeteſt ultimatliſelt, mitte ainult, et mäleſtusſammas eneſe Sakſa ikkeſt wabaſtaks, waid weel enam, et ka ſeltſi ajalooliſelt lipult, mis iſegi Sakſamaa tööſtuſe „ſaadus", „kulturikeel" kaoks, Wene ja Eeſti keelele mitte ainult popſiliſe waid lahke ruumi lubamiſeks. Peetakſe juba täitſa aruſaamatuks, kelle jaoks ſeda Sakſa keelt peetakſe; ſeltſiliikmed, kes Sakſa alamuſeſt, pidid külmematesſe paikadesſe kolima, kas ſiis tõeſti terwe eestlaſteſt koos ſeiſew ſelts paari Germani ſooſt ſeltſiliikme ja nende järelahwijate pilli järele tantſima peab ja eneſele rahwusliſelt kõiki näkkuſülitamiſi peab lubama, nagu ſakſakeelſe lipu all marſſima, olgugi, et ſeda juba ligi 40 aaſtat on kannatatud. Kuid igal aſjal on piir.

Kõigiſt ſelleſt ei taha aga ſeltſi eeſtſeiſus eeltiinis eſimehe v. Vietinghoffi, komandoſtema A. Pirkeri ja õpetaja L. Pallon'iga midagi kuulda. Leitakſe iſegi, et tahetakſe uſku teotada, kuid wiſt ei nõua protestandi kiriku kõige täielikum ſakſakeelne põhjusſeadus, et kõik hauamärgid peakſid ſakſakeelſeid pealkirju kandma, olgugi, et uſuiſa M. Luther ſakslane oli. Eſimehe herra läheb muidugi oma iſikliſeſt ſeiſukohaſt wälja, kui aadelimees, kuid imeſtama peab A. Pirkerit, kelle ſakſad ja kadakad IV. duuma walijamehe kandidadina Eeſti „tegelaſe" ſule abil „tõſiſe Wiru eestlaſena" wälja reklameriſid, ja õpetajaherrat Pallonit, kes ju ei häbene Eeſti Kirjanduſeſeltſi liikmete nimekirjas oma nime lugeda. Mõlemaid tegelaſi tunneb ſeltskond, kui ſündinud eestlaſi; üks nimetab ennaſt koguni „Wiru eestlaſeks", kuna teine „Helme mulk" on.

Kuuldawaſti ſaab „keeleküſimus" lõpulikult lähemal kooſolekul ära otſuſtatud, kus ſiis liikmetel näidata tuleb, et neil ka ſiis ſelgroog ei puudu, kui alalhoidlikud „Wiru eestlaſed" ja „Helme mulgid" „kulturliſtele ja religionliſtele põhjusmõtetele truuks jäädes" lahkelt omaſt ametiſt ſeltſis tagaſi astuwad.

Tähendan juurde, et iſegi Tallinna tuletõrjujate ſeltſis, kus tõeſti Sakſa ſooſt liikmeid rohkeſti, lipult Sakſa keel maha rebiti. Sellekohaſt ſõnumet Eeſti leheſt ära trükkides awaldas Wene ametlik ajaleht imeſtuſt, kudas ſenini riigiwalitſus lubanud ſeltſil niiſuguſt lippu pidada, kus riigikeeleſt ja 98% liikmete emakeeleſt wiiſakalt mööda mindud. Bg.

Pealinna teated.

Petrogradi Eeſti Hariduſeſeltſi eeſtſeiſuſe kooſolek oli 3. juulil, kus otſuſtati hooaja eſimeſt pidu oktobri kuu wiimaſes poeles toime panna; pidu korraldus jäeti pidutoimekonna hooleks.

Peale ſelle arwati tarwiliſeks iſa ja poega Treibergiſid nende kingituſe eeſt ſeltſile (tähendatud iſikud kinkiſid hiljuti Hariduſeſeltſile 300 rbl.) tänada ja neile ettepanek teha Hariduſeſeltſi liikmeks astuda.

Siis otſuſtati weel ſeltſi jaoskondade juhatajatele ettepanna, et nad jaoskondade inwentari nimekirjad Keſkſeltſi juhatuſele 1. auguſtiks ſ. a. ſiſſe ſaadaks.

Mäeasjanduſe inſtitudiſt. Inſtitudi direktor prof. J. F. Schröder pööras kaubanduſe miniſtri poole palwega, et inſtituti 200 kuulajat edaſi jäetaks, kes ſellepäraſt wälja tuleks heita, et nad kauem ſeal on wiibinud, kui määruſed ſeda lubawad. Nende päewade ſees teatas miniſterium, et palwe on tähelepanemiſt leidnud, ainult mõned üksikud, kes oma õppimiſega ſugugi edaſi pole jõudnud, peawad inſtitudiſt lahkuma.

Kriwoſchlõki aſi. Praeguſel ajal on küſimus üles wõetud endiſt „Petrogradi Linnapealiku Teataja" toimetajat M. G. Kriwoſchlõki eeluurimiſe wangimajaſt wabaſtada. K. ſüüdiſtati ſelles, et ta 300 tuh. rbl. ära on raiſanud, mis nimetatud ajalehe toimetuſe paralt oli. Nüüd aga olewat Kriwoſchlõkil korda läinud ſelgeks teha, et ſelle raha kulutamiſeſt tema ülemus teadnud.

Noomitus pristawile. Linnapealik on Alekſandri-Newski linnaoſa II. jaosk. pristawile kapten Tſchernokowile ſelle eeſt noomituſe teinud, et ſel ajal, kui wiimane Alekſ.-Newski linnaoſa IV. jaosk. pristaw oli, tema all olew jaoskonna ülem terwe rea ſeaduſewastaliſi tegewuſi korda oli ſaatnud.

Kooli kinematografid. Linna eelarwe komiſjon on kawatſuſe koolidesſe teaduſliſed kinematografid awada heaks kiitnud. Eſimeſe kinematografi awamiſeks ja korraldamiſeks on 43.000 rbl. määratud, ſelle tingimiſega, et edaspidiſeks otstarbeks iga aaſta 15.000 rbl. määrata. Eſimene kinematograf tuleb liikuw ja ta aſutatakſe kõikide linna poolt ülewalpeetawate koolide tarwis. Programmi ſeab rahwahariduſe komiſjon kokku.

Seſtroretski püſſiwabriku järelwaatus. Üleeila käis duuma eſimees M. W. Rodſjanko ühes ſõjawäe moonamuretſemiſe komiſjoni liikme Litwinow-Fadinski ja endiſe kaubanduſe miniſtri Timaſchewiga Seſtroretski püſſi wabrikus.

Nimetuſed. Tugan-Baranowski walimine Petrogradi Politehnikumi profesſoriks on kaubanduſe miniſtri poolt kinnituſt leidnud.

Eeſti laatſareti heaks ja ſõjameeste puuduſt kannatawatele perekondadele abiandmiſeks on ſellekohaſe komitee kätte Petrogradi Eeſti Jaani koguduſe juures 19. juuniſt kuni 5. juulini 1915. järgmiſed raha anded ſiſſe tulnud:

H. Reisberg	Rub.	5.—
K. Wõhrmann	„	1.—
J. Eumann	„	2.—
K. Ellip	„	2.—
G. Mägar	„	3.—
J. Raag	„	10.—
Toetajate kuumakſud.		
F. Blumberg	„	7.—
A. Keuk	„	2.—
Jaak Kaſk	„	10.—
Mihkel Mill	„	10.—
E. Kinkmann ja abikaaſa	„	25.—
Kaubamaja E. Kinkmann ja Ko.	„	25.—
„ „ teenijad	„	65.28
Petr. Eeſti Laenu- Hoiu-Ühiſus	„	100.—
Petr. Eeſti Laenu- ja Hoiu-Ühiſuſe juhatuſe liikmed ja ametnikud	„	15.01
Põhja Waſt. Kredit-Ühiſus	„	100.—
Selle juhatuſe liikmed ja ametnik.	„	43.20
A. Janſoni kaubakooli õpilaſed kahe woodi eeſt	„	46.—
Kokku	Rub.	471.49
Endiſed annetuſed	„	10811.28
Üleüldine ſiſſetulek	Rub.	11282.77
Üleüldſe wälja läinud	„	7338.98

5. juulil 1915. a. oli kaſſas Rub. **3943.79**

Kaſſahoidja: O. Mägi.

Päewaſündmuſed.

— Selenina uul. jõi tööline J. Garjew möödaminejate nähes wiina aſemel odekoloni, tundis eneſel paha olewat ja [illegible] haigemajaſſe.

— Petrogradi linnapealiku määruſe järele on aktſia ſeltſi „Gerhard ja Hei" direktor Bruno Bidermann 1000 rbl. trahwiga ehk 3 kuu wangiſtuſega ſelle eeſt nuheldud, et ta linna muna ja wõi börſile waleteateid wõi tagawara üle, mis tal 15. juunil oli, andnud on.

Riigiwolikogu ringkondades.

Sõjaminister on duumasſe ſeaduſe eelnõu ſiſſe annud, mille järele krediti, mis ſõjatehniliſte katſete peale kulutati, ſuurendada kawatſetakſe. Kuni wiimaſe ajani läks ſeks otstarbeks 70,000 rbl.

Semſtwo Kaukaſias. Kadettide fraktſion tegi oma liikmele Paradihanowile kohuſeks ſeaduſe eelnõu ſemſtwo ſiſſeſeadmiſe üle Kaukaſiasſe kokku ſeadida. Nimetatud ſaadikul oli teiſi: Kaukaſia ſaadikute ja tegelaſtega kooſolek, kes ſemſtwo ſiſſeſeadmiſt wäga tarwilikuks lugeſid ja kõik abinõud tarwituſele tahawad wõtta, et ſee küſimus juba lähemal ajal wolikogus arutamiſe alla wõetakſe.

Riigiwolikogu wanemate nõukogu wiimaſel istumiſel peale P. N. Miljukowi aruandmiſt peaminiſtri J. L. Goremõkini juures käimiſeſt, tegi duuma liige Skobelew ettepaneku, et kõik teated mõttewahetuſe üle, mis duuma liikmetel peaminiſtriga oli, protokolli ſaaks kirjutatud, ſeſt nendel läbirääkimistel olla nõnda ſuur tähtſus, et nad ajaloo päranduſeks peawad jääma.

Kaubanduſe miniſterium on riigiwolikogusſe ſeaduſe eelnõu ſiſſe andnud, mille järele wäljamaa alamate õiguſi kauplemiſel tahetakſe kitſendada. Ühes ſellega on ſeaduſe eelnõu duumasſe antud, mis kaupluſe teenistuſte wäljaandmiſt Wenemaaga ſõdiwate riikide alamatele takiſtab, nimelt kuni ſõja lõpuni.

Päewauudiſed.

Riigipanga bilans oli 1. juulil 5.263.836.701 rbl. 39 kop. Nädala jooksul 23. juuniſt kuni 1. juulini wähenes panga rahatagawara 66.674 tuhande rbl. wõrra. Seſjamal ajal laſti uut paberi raha 75 miljoni rbl. wõrra wälja.

Teaduste akademia wõtab elawalt tööſtuſe mobiliſerimiſe tegewuſeſt oſa. Akademia laboratoriumis korraldakſe phüſiologiliſi katſeid lämmaſtawate gaaſidega wõitlemiſe otstarbel, kus juures nendel katſetel wäga head tagajärjed on olnud. Seeſama laboratorium tahab teaduſliſt ekskurſioni wäerinnale ette wõtta, et lämmaſtawate gaaſide kokkuſeadega ja nende mõjuga ennaſt lähemalt tutwustada.

Selts „Kõik ſõja tarwis". Tallinnas on ſelle nimeline tehniline ſelts aſutatud, kes ſõjawäe tarwis tarbeaſju walmistama hakkab. Sõjatööſtuſe komitee tegewuſe awamiſega on kohaliſes ſeltskonnas elawat tegewuſt märgata. Paljud pakuwad oma tööjõudu ilma taſuta.

Lätlaste palwe. Lätlaſed on ſõjawäe walitſuſele ſoowi awaldanud, et neile Kuramaal ja Kowno kub. ſõjategewuſe piirkonnas luba antaks ſõjawäe ſalkaſid ſakslaſtega wõitlemiſeks aſutada, kuid nende palwe pole täitmiſt leidnud. Kuid nüüd on nad uue tee walinud: nad astuwad priitahtlikkudena ſõjawäkke, ſeal juures awaldawad nad ſoowi, et neid Schawli raioni wõitlema ſaadetaks.

Alkoholiste jookide tagawara häwitamine. Rahaminiſterium tuli otſuſele juba lähemal ajal alkoholiſte jookide tagawara, mis klaas nõudesſe walatud on, wähendama hakata. Sellepäraſt kawatſetakſe neid denatureritud piirituſe walmistamiſeks tarwitama hakata.

Rahaministerium on ringkiri awaldanud, et palwekirjad, mis walitſuſe aſutustele ſiſſe antakſe luba ſaamiſeks nendesſe linnadesſe ſõita, kuhu ſõjawägede juhatajate määruste järele ſiſſeſõit mitte lubatud ei ole, margimakſuſt wabad on.

Siſeminister on kõikidele kuberneridele ettekirjutanud kõik abinõud ſeks tarwituſele wõtta, et maakohtades, kus tööjõu puuduſt märgata on, wili põldudelt õige pea ära ſaaks koriſtatud.

Tööſtuſe mobiliſerimine. 3. juulil oli N. S. Awdekowi juhatuſel ſõjawäe tööſtuſe keſkkomitee kooſolek, kus mitu küſimuſt läbiarutati, mis kohaliſte prowintſial tööſtuſe komiteede üleüldiſe kongresſiga ühenduſes ſeiſawad. Üleüldine kongreſs, mis 11. juuli peale määratud oli, lükati 25. juuli peale edaſi, et kohalikud komiteed wõimaluſe leiaks olewat kõik tarwiliſed küſimuſed juba eſialgu koha peal läbi arutada.

Waſe ülesostmiſe eeſt on kõigeks ſõjaſeaduſe ajaks Preskurowi linnaſt Jeniſſei kubermangu 8 kohalikku kaupmeest ſaadetud.

Wabatahtliſed kroonu tööliſed, keda praegu mullatööde jaoks nõutakſe, on Wägede Ülemjuhataja käſu järele 1. ja 2. järgu maakaitſewäelaſte kokkukutſumiſel wäeteenistuſeſt ſelle aja jooksul, mil nad tööl wiibiwad, wabastatud.

Wärwide kandmine ka weterinar üliõpilastel keelatud. Kindral Kurlow annab teada, et tema 14. juuni käſk kohaliku ülikooli üliõpilaste wärwimütſide kandmiſe keelu kohta ka weterinar inſtitudi üliõpilaste kohta laiendatakſe.

Läbiotſimine Pärnus. „Post." teatab, et Sindi paruni Stael von Holſteini abikaaſa korteris, Sepa uul. läbiotſimine toime pandud. Tagajärjed on teadmata.

Gümnaſiumi uus põhjuskiri. Keſkkooli uuenduſe komiſjon, kes ſenator Zawodski juhatuſel töötab, on gümnaſiumite uue põhjuskirja wälja töötanud. Selle järele kaotatakſe realkoolid ära, kuna nende aſemele uued gümnaſiumid 7-me aaſtaſe kurſuſega awatakſe, milles Ladina keelt õpetatakſe. Gümnaſiumid 8. a. kurſuſega ja mõlema wana keelega awatakſe hariduſeminiſtri ſellekohaſel lubal, kuna kohaliſed aſutuſed nad ülewal peawad.

Peale muu kawatſetakſe neis gümnaſiumides, kus wõõra rahwaste element mitte alla 50% ei ole, uſuõpetus ja kohalik keel laſte emakeeles õpetada. Uus projekt tunnistab lastewanemate komitee kooſolekud makswaks, kui neiſt wähemalt 1/3 kõigiſt linnaelawateſt lastewanemateſt oſa wõtab, teinekordne kooſolek on otſuſewõimuline, kui 1/10 lastewanemateſt koos on

Mitmeſuguſed ſõjateated.

Sõja alguſes ei olnud Sakſa ja Auſtria ajalehed kiiſid olemata lugude wäljaarwamiſes Wenemaa ſiſemiſe korra kohta. Hiljem jäid ſaruaſed wäljamõelduſed harwemaks. Nüüd on aga waenuliſte riikide ajakirjandus uueſti ſuurel arwul igaſuguſeid ſõnumeid ilmunud. Näituſeks oigu [illegible] juunil Sakſa lehtedes ilmunud ſõnum Newski proſpektil olnud ſuure wõitluſe üle meele awaldajate ja politſei ning ſõjawäe wahel. Wõitluſe tagajärjeks olnud 600 ſurnut ja hulk haawatuid. „Hamb. Nachrichten" kirjutab 29. juunil, et kolera, tüüfus ja kõhutõbi Petrogradis niiwõrd wõimuſt olla wõtnud, et ſõjawäeſt peaaegu kõik arstid ära olewad kutſutud. Kuid ſee ei olewat midagi aitanud ja elanikka ähwardawat tõſine hädaoht. Paljudes kohtades Wenemaal olla mäsſud, mida waewalt ſõjawäe abil maha ſaab ſuruda.

Rumenia lehtede teatel arenewad Dardanellide ſündmuſed wäga kordaminewalt liitlaſte jaoks. Bukaresti leht „Epoque" teatab 24. juunil, et Türgimaal elawate ſakslaste perekonnad alataſa Konſtantinopoliſt Bukaresti kaudu Sakſamaale ſõidawad.

Wilhelm II. õiges walguſes.

Sakſa ſõjakuulutuſe tõſiſed põhjuſed krahw Axel von Schweringi päewaraamatu järele.

Keiſer Wilhelm II. lapſepõlwe ſõbra ja lähema nõuandja krahw Axel von Schweringi päewaraamat paljaſtab Wilhelmi ſalatawalat politikat ſel ajal, kui iga ſilmapilk Europa ſõja lahtiruhkemiſt karta oli ja äratab ſügawat huwituſt oma otſekoheſuſe ja awalikkuſe poolest. Elawal ſõnal kirjeldab krahw Schwering Wilhelmi auahneid ſepitſuſi ja tema alatut ümberkäimiſt iſegi oma kõigeparemate ſõpradega. Päewaraamatu kirjutaja, kes Wilhelmi nurjatut tegumwiiſi enam wälja ei ſuutnud kannatada, tegi rewolwri kuuliga eneſe elule otſa. Tema üleſtähenduſed ühes Wilhelmile jäetud kirjaga ilmuſid pärast ta ſurma Ingliſe ajakirjas „Caſſells Magazine“, läinud detſembri ja januari kuu numbrites, kuſt ta meie lehele on tõlgitud.

* * *

Berlinis 30. juunil 1914.

Jõudſin eila õhtul ſiia, kuna mind telegrammi teel Kieliſt ära kutſuti, ja ootan põnewuſega kokkuſaamiſt keiſriga, et iſiklikult ſeda mõju näha, mis Sarajewo kuritöö tema peale awaldanud. Kahtlemata on ta erzherzog Franz Ferdinandi ſurma läbi ühe oma parema ſõbra ja aatewenna kaotanud, kellega temal rohkem ühiſt oli, kui paljude teistega, iſegi oma perekonna liikmetega. Niiſuguſe ſõbra traagiline ſurm pidi temale raskeks löögiks olema, kuna tume tulewik raske kiwina tema ſüdant wõib rõhuda.

Mulle tulewad meelde meie lapſepõlwe õnnelikud aastad, kui meie temaga üheskoos mängiſime ja lõbutſeſime ning üksteiſega muret ja rõõmu jagaſime. Palju aastaid on ſelleſt juba mööda, meie mõlemad oleme wanad, tal on täiskaswanud pojad, kuid ſelleſt hoolimata on ta minule ſelleksjamaks poiſikeſeks jäänud, kellega ma mängiſin ja mõtteid wahetaſin ja ſuurepäraliſi plaaniſid ehitaſin tulewiku kohta, mis ma eneſele temaſt mitte lahus ette ei wõinud kujutada. Kahjuks oleme meie oma eluteel üksteiſeſt mitu korda lahku läinud, ſeſt paljud tema teod ei leidnud minus waſtukõla. Sagedasti oma ägeduſe mõju alla ſattudes läks ta mõnes asjas kaugemale, kui ſee minule meeldis, kuid mulle jäi ta ikka endiſeks ſõbraks.

Kuid wiimaſel ajal näitab mulle, nagu oleks ta iſeloomu poolest muutunud, ta on kurwameelſeks ja iſegi pahuraks jäänud. Harwaks on jäänud nooruſelik mureta naer, mis nii kaua alal oli püſinud ja juba tihti olen ma tähele pannud, et ta oma tegude arwuſtuſt minu poolt palju ſalwedamalt ja wähema kannatuſega pealt kuulab kui enne.

Mul ei olnud ilmaski ſuuremat ſümpatiat tapetud erzhertſogi wastu. Mulle ei meeldinud tema pilwis nägu, mis ainult ſiis elama läi, kui ta oma naiſe ja lastega kõneles. Kahtlemata oli erzhertſog eestujulik mees ja armastaw iſa, kuid tema riigiwalitſemiſe andeid ei taha ma hästi uskuda, ehk küll keegi tema ettewõtlikku waimu ära ſalata ei taha. Kuid olgu ſellega kuidas tahes, ſee kõik on juba mööda. Franz Ferdinand lamab weriſtatult puuſärgis oma abikaaſa kõrwal, keda ta kõigiſt raſketeſt takiſtuſteſt hoolimata eneſele eluſeltſiliſeks walis ja keda ta kahtlemata Auſtria troonile oleks wiinud, kui temale eneſele korda oleks läinud ſinna jõuda. Seega nendeſt ridadeſt tema mäleſtuſeks. Meie ees awaneb tundmata tulewik, mis oma põues midagi kohutawat näib peitwat.

1. juulil 1914.

Ma nägin keiſrit ja pean tunnistama, et ma kunagi niiſuguſt rõhuwat kurbtuſt ei ole tunnud, kui pärast ſeda jällenägemiſt. Pikk juttuajamine temaga awas mulle temas täieſti uue inimeſe, kellel midagi ühiſt ei ole ſellega, keda ma enne niihästi arwaſin tundwat, inimeſe, kelles aeg ajalt wiha, kurjus ja kättetaſumiſe himu põlema lõid, mis Bismarcki lahkumiſeſt ja wana keiſriproua ſurmaſt ſaadik enam ei olnud nähtawale tulnud.

Järgneb

Wälj. Kirjaſt. Oſaüh. „Ühiſelu“.
Waſtutaw toimetaja A. Janſon.

„Pealinna Teataja“ üksikuid numbrid müüakse järgmistes raudtee jaamades: Narwas, Rakweres, Tapal, Tallinnas, Tartus, Walgas ja Riias.

Dr. L. JAKOBSON.

806-914 ſüfiliſe, wenerika-, naha- ja ugal. närwiſe, elektri arstimine ſoetpalju. Iga päew peale pühepäewade k. 9—11 h. ja k. 2—8 õhtul. Забалканскій пр. (уг. 3-й роты) д. 31, кв. 6.

Фельдшеръ даетъ оказыв. медицинскую помощь по венерическимъ болѣзнямъ не дорого и добросовѣстно. Невскій, 66, кв. 26, 7—10 в.

Oſaw ämmaemand

annab ſünnit. ja rooſejalgiſel. nõu ja abi igal ajal. Pet. pool. Широкая, 20, кв. 17. Tel. 279—12.

Kunſthambad

wastuw. k. 10—9 õht. Красносельск. ул., 12, кв. 4. Петр. ст. **A. K. Toom.**

Osaw ämmaemand

Annab lahkeste abi ja nõu igal ajal. Церковная 4-а, кв. 2, уг. Кронверскаго пр., Pet. pool.
Tel. 526—57.

Dr. Grünberg, Знаменская, 2, уг. Невскаго

Kella 9—12, 6—10 õht. Naiſt. eraldi. Terawa kronik. tripperi ja **Süfiliſe 606-914** ſpetſ. arstimine. Suguorg. korrat., ſchanker. Uus arstimiſe- ja järeluur. wiis.

Hamba-Arſt

Wl. Joelſon, Офицерская, 9, кв. 18. Siſſekäik hoowiſt. Kunſtl. hambad plaatega ja ilma. Wäljatõmbam. ilma waluta, wastuwõtmine 5—9 õ., pühapäewal kella 10—6. Teenijatele alandatud hindadega.

Schofferite kursused

täielik ülespidam. atteſtadiga ja kohaga 85 rbl. Tingimiſed 10 k. margi eeſt. Рузовская, 11.
Soowitam. kohtadele.

Juurdelõikuſe- ja õmbluſe-kurſuſed.

J. Lenow.

Wos. Saar., 3 liin., nr. 10, kort. 1. Tel. 492-17. Kõige uuema Pariiſi metodi järele õpetatakſe lühikeſe aja ſees amet kätte. Teenistuſes olejad wõiwad ka pühapäewiti õpetuſt ſaada. Sealſamas müüakſe ka kõige uuemaid moodilehta ja ſchnittiſid walmis ja tellimiſe peale. Seletuſed ka Eesti keeles.

Lilienthali

meeste- ja naisterahwa riidelõikuſe õpetus

igal ajal, ſaadetakſe ka kirjateel, postikaudu koju kätte. Adr.: Вознесенск. пр., 31-2, кв. 16.

Tarwitatakſe eestlast üksikuteen., elada ſuwitamiſel. Adr.: Итальянская, 8, Банкъ Уѣзднаго Земства, спросить Иванова, Леонида Петровича, съ 10—3 час. дня.

Tallinna Eesti Põllumeeste Seltſi

XVI põllutöö ja käsitöö näitus

on 29. aug. kuni 1. ſept. 1915. a.

Üleſandmiſi wõetakſe 20. augustini wastu.

Soome mööbli magaſin

Petrogradis.

Невскій пр., 26, уг. Мал. Конюш. Kõnetraat 128—56.

Magaſini walitſeja W. Rokkanen.

Suuremate Soome puutööstuſe wabrikute mööbel walmis ja tellimiste peale.

Walitſuſe poolt kinnitatud **schofferite kool** Inſeneri juhatuſel.

Sõitmiſe kiirelt ära õpetam. Maks õpetuſe eeſt 85 rbl., **Garash Central.**

Jaokaupa maks on wõimalik. Woosneſenski, 3, telef. 527-08.

Petrogradi

Eesti Laenu- ja Hoiu-Ühisus

Äriſeis 30. juunil 1915 a.

Итальянская ул. д. 5, тел. 189-41.

Activ.		**Passiv.**	
Kaſſas	8.700.85	Oſamakſud	134.064.19
Laenud	417.462.93	Mitmeſuguſed kapit. .	8.201.22
Teistes rahaaſutustes hoiul	464.438.83	Tähtajal. hoiuſummad	394.636.88
Wäärtpaberites . . .	49.900.—	Tähtajata „	401.328.07
Liikmemaks Põhja W. Kr. Üh.	1.800.—	Wäljamaksmata %% hoiuſum. eest . .	9.099.30
Liikuw warandus . .	2.819.54	Laenude protſendid .	24.986.82
Üleminewad ſummad ſiſſenõudmiſeks . .	976.99	Wiiwituſe maks . .	1.929.45
Hoiuſummade protſendid	3.215.14	Siſſekirjutamiſe maks	314.—
Üleaegſed laenud . .	13.538.92	Üleminewad ſummad wäljaandmiſeks . .	303.44
Annetuſed Eesti laatſareti heaks .	600.—	Mitmeſuguſed ſiſſetulekud	987.75
Ärikulud	12.538.92		
Rbl. .	**975.851.12**	Rbl. .	**975.851.12**

Juhatus.

Tarwitatakſe wanaldaſt naiſterahw. wäikeſe lapſe juurde. Ilmuda: Екатерининскій кан., 29, кв. 8., esmaspäew. kella 12—1.

Wigastud alam-ohwitſer leiab õpipoiste ülewaatamiſt töötoas. Ihenok, Зубчаниновъ пр., 13, кв. 2.

Trükiſt ilmunud ajakohane waatemäng

Wene ſoldati truudus

E. J. Undritz. Hind 30 kop.

Tellida: J. Watſart trükikojas, Petrogradis, Sadowaja nr. 35.

[illegible]

Kaubanduſe ja Tööstuſe Miniſteriumi all olewad

Profeſſorite ja kooliõpetajate ühiſuſe poolt

Petrogradi Politehnika-kurſuſed

Tehnikum

Aſutatud tehnologia inſtituti profeſſorite G. F. Depp'i, M. G. Ewangulowi ja J. M. Holmogorowi, endiſe Riia õpekonna kuratori D. D. Lewitſchini ja inſ. tehn. N. D. Porakowi poolt. **Mehanika-, elektrotehnika-, ehituſe- ja kaubanduſe majanduſeteaduſe** jaoskonnad. Suur hõbe auraha kurſuſte [illegible] eest. Kuulajad töötawad **kõrgemate koolide töökodades.** Wastu wõetakſe mõlemast ſoost iſikud mitmeſuguſe hariduſe [illegible]. Tegewuſe algus 15. ſept. Teatelehed ſaadetakſe wiie 2-he kop. margi eest. Sealt ſaab ka teateid

Elektri montöride kurſuſte üle.

Petrogradis, Naſjeſhaja uul. 40.

Rongide ſõiduplaan.

Petrogradiſt lähewad järgmiſed rongid:

Balti waksaliſt — Tallinna ja Haapſaluſſe: k. 8 õht. Gatſhinaſſe*): k. 7.10, 10.15 hom.; k. 12.10, 2.20, 3.15, 4.50 ja 5.50 päew.; 6.25, 7.30, 8.50, 10.40 õht. ja 12.50, 1.06 öösel. Oranienbaumi: 7.50 ja 10.— hom.; 12.—, 2.03, 4.—, 4.40, 5.—, 5.20 ja 5.55 päew.; 6.10, 6.25, 7.—, 7.40, 8.15, 9.— ja 10.30 õht.

Soome waksaliſt Helſingiſſe: k. 12.— öösel ja k. 8.— hom. (kiirrongid), postirongid: k. 10.— hom. ja 6.— õht. Oſerkini: k. 8.20 õht. Pargolowoni: k. 4.20 päew. Schuwalowoſſe: k. 8.20 hom. Walgeſaareni: k. 12.10 öösel; 9.30 hom.; 2.45, 5.40 päew. ja 6.30, 7.—, 8.30 ning 9.30 õht. Terijõele: k. 10.40 hom.; 12.30 päew. ja 7.50 õht. Riihimäele: k. 1 öösel. Kouwolaſſe: k. 1.45 päew. Raiwolani: pühapäewiti k. 5.— p. ja muidu tarbekorral k. 10.30 õht. Wiiburini: k. 7.40 hom.; 4.30 päew.; 6.30 õht. ja k. 10.— õht. kiirrong Raumoni.

Warſſawi waksaliſt — Riiga: k. 9.25 õht. Pihkwaſſe: k. 11.45 õht. Lungaſſe: k. 9.— hom. ja 4.50 päew. Diwenskajaſſe: k. 10.45 hom.; 4.25 ja 5.40 päew.; 6.10, 8.—, 9.40 õht. Gatſhinaſſe: k. 4.05 ja 7.30 õht.

Nikolai waksaliſt — Bologoje ja Borowitſhini: k. 12.10 öös. Bologojeni: k. 3 päew. (pühade eel). Moſkwani: k. 12.20 öös.; 8.30, 11.— ja 11.30 hom.; 7.— ja 10.— õht. Toſnoſſe: 12.25, 2.20, 3.10, 3.50 (pühapäewiti), 4.31 päew.; 7.41 (pühadel mitte), 8.51, 10.06 õht. Kolpinoſſe: k. 10.50 hom. ja k. 1 päew. (pühapäewiti); 6.31 (pühap. mitte) ja 11.13 õht. Ljubani: k. 7.20 hom.; 1.20 päew.; 4.23 (pühadel mitte), 6.15 õht. (pühadel) ja 6.25 õht. (pühadel mitte). Tihwinini: 12.30 öösel. M. Wiſcherani: k. 1 öösel; 10.55 hom.; 8.15 õht. Obuhowini: k. 6.30, 8.15, 10.— hom.; 5.40 päew. Wjatkani: 8.45 hom. Tſarski Gorodokini: k. 9 hom.; 2.30 päew.

Tſarskoje Selo waksaliſt — Wõritſaſſe ja Poſſelokki: k. 6.10, 10.30 hom.; 12.45, 3.10, 4.15 ja 5.30 päew.; 6.45, 8.45 ja 10.40 õht. ja 5.30 öösel. Wõritſani: k. 4.15 päew.; 8.— õht. ja 12.30 öös. Pawlowski I.: k. 8.25, 9.—, 9.40, 10.—, 11.—, 11.30 hom.; 12.—, 12.20, 1.—, 1.30, 2.—, 2.30, 2.50, 3.25, 4.05, 4.30, 4.45, 5.—, 5.15, 5.40 päew.; 6.—, 6.30, 7.—, 7.15, 7.30, 8.20, 9.25, 10.15, 10.50, 11.15, 11.40 õht.; 12.—, 1.—, 1.15, ja 1.30 öösel.

Mereranna waksaliſt lähewad kõige warajemad rongid Kurortini ja mujale k. 6.— ja 7.— wahel alates mitu rongi iga tunni jooksul ja kõige hiliſemad k. 12.— ja 1.— ajal öösel.

Laewade ſõiduplaan.

Petrogradiſt — Kroonlinna.
(Waſſili ſaarelt. Nikolai ſilla juureſt).

«Царевичъ» ja «Утро»: kell 8.30 ja 11.30 hom.; 2.30 ja 5.30 päew. ja 8.— õhtul.

«Котлинъ» ja «Олонецъ»: kell 9 hom.; k. 1, 2, 3 ja 6 päew. ja 8.30 õhtul.

Kroonlinnaſt algawad tagaſi ſõitu kõige hiliſemad: k. 8 (eſimeſed kaks) ja 8.30 õhtul (teiſed).

Petrogradiſt — Schlüſſelburiſſe.
(Suweaja juureſt).

Kell 8 ja 10 hom.; k. 12 (pühapäewiti) ja 4 päew. ja 6 õhtul.

Schlüſſelburiſt algawad tagaſi ſõitu kõige hiliſemad k. 4 päew. ja 7 õhtul.

Gatſhinaſſe läheb oſa rongiſid ka Warſſawi waksaliſt. Waata allpool.

Trükitud J. Watſart trükikojas, Petrogradis, Sadowaja 25.